

Световен ден на водата '2020: Наръчник

Какво е Световен ден на водата?

Световният ден на водата се отбелязва на 22 март всяка година от 1993 г. насам под егидата на ООН и акцентира върху важността на достъпа до питейна вода.

Каква е целта на Световния ден на водата?

Световният ден на водата отчита важността на водата и насочва вниманието към 2,2 млрд. души, живеещи без достъп до питейна вода. Поставя фокус върху предприемане на действия за справяне с водната криза в световен мащаб. Основен акцент на Световния ден на водата е да се подпомогне постигането на цел 6 за устойчиво развитие на ООН: чиста вода и санитарно-хигиенни условия за всички до 2030 г.

Кой организира Световния ден на водата?

Всяка година координационният механизъм на ООН (UN-water) за достъп до вода и канализация определя темата за Световния ден на водата. През 2020 г. фокусът е поставен върху изменението на климата, през 2021 г. - върху това, да ценим водата, а през 2022 г. – върху подпочвените води.

Предишни теми можете да намерите тук: <https://www.worldwaterday.org/2020-home/archive/>

Какво се случва на Световния ден на водата?

UN-Water стартира глобална кампания чрез интернет страницата www.worldwaterday.org и в социалните мрежи, като предоставя на хората и организациите инструментите за популяризиране на кампанията пред собствените им аудитории. Правителства, компании, училища и много други участници също организират дейности по случай Световния ден на водата.

Докладът на ООН за състоянието на водните ресурси се публикува на Световния ден на водата, като обръща внимание на същата тема като на кампанията и отправя препоръки и насоки към политиката и хората, които взимат решения.

Каква е темата на Световния ден на водата '2020?

Световният ден на водата '2020 поставя темата за водата и изменението на климата и неразривната връзка между тях. Кампанията цели да се покаже как правилната употреба на водата ще спомогне в борбата с климатичните промени - за намаляване на наводненията, сушата, недостига на вода и замърсяването.

Чрез адаптирането към последствията от изменението на климата върху водните ресурси ще предпазим здравето и ще спасим животи. Ако използваме по-ефективно водата, това ще допринесе за намаляване на парниковите газове.

Кои са основните послания на кампанията?

- Не можем да си позволим да чакаме. Политиците, отговорни за политиката в областта на климата, трябва да поставят управлението на водата в основата на плановете за действие.
- Управлението на водата може да помогне в борбата с изменението на климата. Има устойчиви, достъпни и лесно реализуеми решения за водоснабдяване и канализация.
- Всеки има роля в този процес. В ежедневието ни има лесни стъпки, които всеки може да предприеме за справяне с климатичните промени.

Има ли съобщения за социалните медии, които мога да използвам?

Да! Моля, използвайте съобщенията по-долу, заедно с тези кратки видеоклипове:

www.worldwaterday.org/2020-home/share/social-media-resources

Не можем да си позволим да чакаме

Водата тече и не признава териториалните граници. Съвместните действия за по-ефективно управление на водата, повлияващи и върху изменението на климата, могат да защитят общностите и бизнеса.

WorldWaterDay www.worldwaterday.org

Управлението на водата може да помогне в борбата с изменението на климата

Влажните зони поглъщат въглероден диоксид от въздуха.

Растителността предпазва от наводнения и ерозия.

Дъждовната вода може да се съхранява за периоди на засушаване.

Отпадъчните води могат да се използват повторно.

Климатично адаптирано интелигентно земеделие.

WorldWaterDay www.worldwaterday.org

Всеки може да направи нещо в борбата с изменението на климата

Изберете своето действие днес:

Взимайте пет минутен душ.

Изберете растително меню.

Изключете електрическите уреди, оставени на „спящ режим“.

Не изхвърляйте годна за консумация храна.

Пазарувайте устойчиво.

WorldWaterDay www.worldwaterday.org

Каква е обосновката и причината за избора на основните послания на кампанията?

Не можем да си позволим да чакаме. Политиците, отговорни за политиката в областта на климата, трябва да поставят управлението на водата в основата на плановете за действие.

Трябва да се действа сега. Несигурността за бъдещето не може да бъде оправдание за бездействието днес; ако в световен мащаб повишаването на температурата трябва да се намали до под 2°C, трябва да действваме незабавно. [1]

Да разглеждаме водата като част от решението. Подобреното управление на водите е съществен компонент на успешните стратегии за адаптация и смекчаване на изменението на климата. [2]

Подобряването на практиките за управление на водите може да помогне за повишаване устойчивостта на климата, подобряване на здравето на екосистемите и намаляване на риска от бедствия, свързани с водата. [3]

Необходимо е **осигуряване на трансгранично сътрудничество** в областта на адаптацията за справяне с климатичните въздействия, които преминават през

националните граници и изискват подобряване на сътрудничеството между регионите. [\[4\]](#)

Преосмисляне на финансирането. Финансирането за управление на водните ресурси подпомага устойчивостта на климата, създаването на работни места и спомага за постигане на устойчиво развитие. [\[5\]](#)

[UN-Water Policy Brief on Climate Change and Water](#)

➤ **Управлението на водата може да помогне в борбата с изменението на климата. Има устойчиви, достъпни и лесно реализуеми решения за водоснабдяване и канализация.**

Подобряване на съхранението на въглерод. Торфените зони покриват около 3% от земната повърхност в световен мащаб, но съхраняват поне два пъти повече въглерод, отколкото всички гори на Земята. Мангровите почви могат да отделят до три - четири пъти повече въглерод от земните почви. Защитата и разширяването на тези видове среда може да окаже голямо влияние върху изменението на климата. [\[6\]](#)

Защита на естествените буферни бариери. Крайбрежните мангрови зони и влажните зони са ефективни и, без необходимост от влагане на значителни средства, естествени бариери срещу наводнения, екстремни метеорологични явления и ерозия. [\[7\]](#)

Събиране на дъждовна вода. Събирането на дъждовна вода е особено полезно в региони с неравномерно разпределение на валежите, за да се създаде устойчивост при криза и да се осигурят запаси за сухи периоди. [\[8\]](#)

Преминаване към климатично адаптирано интелигентно селско стопанство. Практикуването на екологосъобразно селско стопанство за подобряване на органичния състав на почвата (необходим на почвата, за да задържа вода); намаляването на загубите след прибиране на реколтата и на хранителните отпадъци; превръщането на отпадъците в източник на хранителни вещества или биогорива/биогаз – това са решения както за осигуреността с храна, така и за справяне с изменението на климата. [\[9\]](#)

Повторно използване на отпадъчни води. Нетрадиционните водни ресурси, като регулирано пречистени отпадъчни води, могат да се използват за напояване, промишлени и обществени цели. [\[10\]](#)

Научете повече за текущите проекти и инициативи: www.worldwaterday.org/2020-home/learn

➤ **Всеки има роля в този процес. Учудващо е колко действия, свързани с водата, може да предприеме всеки и навсякъде, за справяне с климатичните промени.**

Стотици хиляди хора предприемат действия за борба с климатичните изменения, като част от кампанията на ООН #ActNow. Ето пет стъпки, които всеки може да направи още днес:

Взимайте пет минутен душ: недостигът на вода вече засяга четирима от всеки десет души. 80% от отпадъчните води не се пречистват, така че вземането на по-кратък душ е много добър начин този ценен ресурс да се пести. [\[11\]](#)

Яжте повече растителни храни: промяна в диетата към храни на растителна основа и животинска храна с устойчив произход може да намали емисиите на парникови газове с до 8 гигатона годишен еквивалент на въглероден диоксид. [\[12\]](#)

Не изхвърляйте годни за консумация храни: около 1/3 от цялата произведена храна в световен мащаб се губи или се изхвърля. [\[13\]](#) Като намалим разхищаването на храни, ще намалим и натиска върху земеделието, което е един от най-големите потребители на вода.

Изключете техниката: 90% от производството на енергия изисква големи количества вода. [\[14\]](#) Като изключваме нашите устройства, когато не ги използваме, нуждата от произведена енергия намалява.

Пазарувайте устойчиво: за производството на обикновени чифт дънки са необходими 10 000 литра вода - това е равно на количеството, което човек изпива за 10 години. [\[15\]](#) Избирането на стоки от отговорни източници може да окаже голямо влияние върху потреблението на вода и други основни ресурси.

Открийте и други лесни начини за промяна с отношение към климатичните изменения: www.un.org/en/actnow

Още факти:

Днес един от всеки трима - тоест около 2,2 милиарда души - живеят без достъп до безопасна питейна вода. (СЗО/УНИЦЕФ 2019) [\[16\]](#)

До 2050 г. до 5,7 милиарда души е възможно да живеят в райони с недостиг на вода в продължение на поне един месец годишно, което ще доведе до създаване на безпрецедентна конкуренция за вода. (ЮНЕСКО 2018) [17]

Устойчивото водоснабдяване и канализация могат да спасят живота на повече от 360 000 бебета всяка година. (ООН 2018 г.) [18]

Ако ограничим глобалното затопляне до 1,5°C в сравнение с пред-индустриалните нива (вместо с 2°C), бихме могли да намалим климатично-предизвиканата тежест върху водата с до 50%. (UN-Water 2019) [19]

Очаква се екстремните явления, причинени от изменението на климата, да се увеличат по честота и интензивност — те са причинили повече от 90% от големите бедствия през последното десетилетие. (UNDRR 2015) [20]

До 2040 г. се очаква търсенето на енергия в световен мащаб да нарасне с над 25%, а търсенето на вода да се увеличи с над 50%, предимно за индустрията, производството на електроенергия и домакинствата. (Международна агенция по енергетика 2018/ЮНЕСКО 2018) [21] [22]

Къде мога да разбера повече?

Уебсайт на Световния ден на водата 2020 г.: <https://www.worldwaterday.org>

- Доклад на ООН за състоянието на водните ресурси от 23 март 2020 г.: https://www.unwater.org/publication_categories/world-water-development-report/
- Резюме на ООН за изменението на климата и водите: <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

---

[1] UN-Water (2019): *Кратко описание на изменението на климата и водите*: <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[2] UN-Water (2019): *Кратко описание на промените в климата и водите*: <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[3] UN-Water (2019): *Кратко описание на промените в климата и водите*: <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[4] UN-Water (2019): *Кратка информация за изменението на климата и водата:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[5] UN-Water (2019): *Кратка информация за изменението на климата и водата:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[6] UN-Water (2019): *Кратко описание на изменението на климата и водите:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[7] UN-Water (2019): *Кратка информация за изменението на климата и водата:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[8] UN-Water (2019): *Кратка информация за изменението на климата и водата:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[9] UN-Water (2019): *Кратко описание на промените в климата и водите:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[10] UN-Water (2019): *Кратко описание на промените в климата и водите:* <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[11] ActNow - кампания на ООН: www.un.org/en/actnow

[12] IPCC (2019), *Климатичните промени и земите: специален доклад на IPCC:* <https://www.ipcc.ch/srccl/>

[13] FAO (2011): <http://www.fao.org/food-loss-and-food-waste/en/>

[14] ЮНЕСКО (2014) , *Доклад на ООН за световното развитие на водите: Вода и енергия:* <https://www.unwater.org/publications/world-water-development-report-2014-water-energy/>

[15] ActNow - кампания на ООН: www.un.org/en/actnow

[16] СЗО / УНИЦЕФ (2019): Актуализиран доклад за съвместна мониторингова програма за 2019 г.: *Напредък в питейната вода, хигиената и хигиената на домакинствата:* https://www.who.int/water_sanitation_health/publications/jmp-report-2019/en/

[17] ЮНЕСКО (2018), *Доклад на ООН за световното развитие на водите 2018: Решения за водите, базирани на природата:* <https://www.unwater.org/publications/world-water-development-report-2018/>

[18] Забележки на генералния секретар на ООН относно изменението на климата, септември 2018 г., Ню Йорк: [https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2018-09-10/secretary-generals-remarks- с промяната на климата доставени](https://www.un.org/sg/en/content/sg/statement/2018-09-10/secretary-generals-remarks-с%20промяната%20на%20климата%20доставени)

[19] UN-Water (2019): *Кратко описание на промените в климата и водите*: <https://www.unwater.org/publications/un-water-policy-brief-on-climate-change-and-water/>

[20] UNDRR (2015), *Човешките разходи за бедствия, свързани с времето, 1995-2015*: https://www.unisdr.org/2015/docs/climatechange/COP21_WeatherDisastersReport_2015_FINAL.pdf

[21] Международна агенция по енергетика (2018), *Световна енергийна перспектива 2018*:

<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2018>

[22] ЮНЕСКО (2018), *Доклад на ООН за световното развитие на водите 2018: Природни решения за води*